

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 26.02.21
Saksnummer:
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato saksframlegg: 21.02.2021

Sak 2021/3: Funksjoner i nytt besøkssenter. Foreløpige innspill.

Bakgrunn

Det var lagt opp til en orientering fra prosjekteier Kragerø kommune og oppdragstaker Asplan Viak om arbeidet. På grunn av vinterferie og dårlig dekning på nett er begge forhindret. Styret vil imidlertid bli orientert som innledning til sak om igangsetting av utredningsarbeid og lokaliseringsvalg som kommer opp på ekstra styremøte 8. mars.

Kathrine Kleveland og forvalter representerer nasjonalparken i prosjektgruppen. Formål, analyse av styrker og svakheter ved alternativ lokalisering var til behandling i prosjektgruppen 19.02.21. Prosjektgruppen var samlet om råd til kommunestyret om lokalisering.

Neste møte i prosjektgruppen er 19.03.21, da senterets funksjoner vil bli sentralt tema. Prosjekteier har invitert prosjektgruppens medlemmer til å komme med skriftlige innspill til møtet seinest 05.03.21.

Forvalters vurdering

Senterets funksjoner er grunnleggende i arbeidet, og for at nasjonalparkens representanter skal ha grunnlag i styret for sine bidrag til prosjektgruppen, inviteres styret til å vurdere forslaget nedenfor. Det er viktig å understreke at dette vil være foreløpige innspill som ledd i en prosess som kommer til å gå i flere måneder framover. Sannsynligvis blir det nødvendig med nye vurderinger som kan gi endringer.

Forslaget er basert på seminaret på Jomfruland 12.10.20, men er bearbeidet og funksjonene er prioritert et stykke på veg. Imidlertid er forslaget fortsatt omfattende og forvalter ser at det kan bli nødvendig med videre spissing og prioriteringer framover.

Forslag til funksjoner

Utstilling

Tre «lag» med informasjon. Hovedvekt på ungdom og «vanlige» voksne. Spesielt interesserte tilbys et ekstra lag som går mer i dybden. I tillegg et lag som er tilpasset barn. Kombinasjon av fysiske og digitale løsninger.

1. Selvbetjente monitorer med menystyrt informasjon i to lag og på tre språk. Videoer med forteller, filmklipp og stillbilder. Tema: naturtyper og arts mangfold på sjøbunnen og på land. Fugl, pattedyr, landskapsverdier, landskap i sjø og kulturminner. Sårbare natur- og kulturminneverdier. Geologi, klima og havmiljø. Kulturlandskap og historisk bruk.

- Hummerfredning. Trusler lokalt og i storskala. Stier og oppholdssteder. Gode historier. Handlingsbåren lokal kunnskap om bruk av stedlige ressurser. Livet på øyene i dag.
2. En del informasjonsplakater om en del av de samme temaene isteden for informasjon på skjerm.
 3. Fysiske installasjoner om tema som er egnet til å bli formidlet fysisk, som supplement til eller erstatning for pkt. 1 og 2.
 4. Fysiske installasjoner for barn. Ting en kan se på i lav høyde, inkludert små saltvannsbassenger med levende organismer, samt gjenstander som en kan aktivere selv og som gir læring.

Punktene 1 – 4 kan organiseres i «avdelinger» der trusler lokalt og i storskala bør være en egen avdeling. Det som er rettet mot små barn, bør fordeles mellom avdelingene, slik at barna kan følge de voksne gjennom utstillingen.

5. Skjermer med visning fra online webkameraer i sjø og på land.
6. Skjerm med visning av dagsaktuelle registreringer (Artsobservasjoner)
7. Selvbetjent minikino
8. Plakatbasert informasjon ute til bruk når senteret ikke er åpent

Aktiviteter

1. Organisert opplegg for barn og unge med innsamling av dyr og planter i sjø og på land (herunder med hov og strand-not) som tas med inn på laboratorium for nærmere utforskning. Plass til en skoleklasse. Krever en del utstyr til utebruk som lagres i rom med egen inngang og som tåler bruken. Laboratoriet kan med riktig utstyr brukes til mer avansert utforskning når det ikke brukes til organisert opplegg for barn og unge, muligens også til en del selvbetjent informasjon på skjerm og fysiske gjenstander, jf. kapittel over.
2. Barneløype med poster ute med gjennomføring av aktiviteter. Konkurransen.
3. Krabbbrønn og fiskekummer for barn ved sjøen.
4. Lysing etter krabbe.
5. Selvguiding for barn og voksne basert på GPS-telefon eller papir.
6. Kartlegging av ålegrasenger for ungdom.
7. Turer på sjøen med læring for voksne.
8. Bygging av steingjerder, brødbaking i bakerovn, bygging av røykeovn og røyking. Skalldyr og tang/tare til mat, juletorsk.

Personlig formidling

1. Innendørs, muntlig formidling til grupper på inntil 50 personer i eget område. Kan kombineres med funksjoner som konferanser, foredrag og film.
2. Veiledning av besøkende om egne turer, opplevelser og aktiviteter. Informasjon om guidede turer, omvisninger og andre aktiviteter.
3. Organiserte vandringer med guide. Tema natur og kultur.
4. Kurs: Steingjerder, slått, mat, flora, fuglelyder, selsafari, tang og tare, kunst, havfiske, dykking, film og foto.
5. Kulturmagi om opplevelsen av solen, lyset og stemningen vinterstid.
6. Foredrag om forskjellige tema.

Knutepunkt

Konferanserom med plass til 50 -100 personer. Kombineres med bruk til orienteringer, foredrag og film. Egen bruk og til utleie.

Kontorplasser for ansatte og et par gjesteplasser. Fleksibel, åpen løsning.

Salg

Salg i betjent område av gjenstander og opplevelser. Må harmonere med det senteret formidler.

Servering

Baseres i utgangspunktet på tilbud i nærheten. Salg av mat og drikke som ikke krever profesjonelt kjøkken i senteret. Høy kvalitet, fortrinnsvis lokale produkter.

Andre fasiliteter

1. Toaletter, dusj og tøyvask for besøkende og ansatte.
2. Kjøkkenkrok for ansatte.
3. Lavterskel, kort sti med avslapning, utsikt og læring. Trekke natur inntil eller innpå senteret?

Innstilling

Styret gir foreløpige innspill til prosjekteier om besøkssenterets funksjoner som bidrag til videre arbeid. Endringer og tillegg som følge av behandlingen innarbeides i forslaget i saksutredningen.

Behandling

Vedtak